

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

**Преговарачка позиција Републике Србије за Међувладину
конференцију о приступању Републике Србије Европској унији
за Поглавље 18 „Статистика“**

Београд, Фебруар 2018. године

I. Уводна декларација

Република Србија прихвата правне тековине Европске уније у Поглављу 18 – Статистика, и биће у позицији да их у потпуности спроведе до ступања у чланство онако како оне гласе на дан **1. јануара 2017. године**. Република Србија ће спровести преостале правне тековине, тј. тековине настале након **1. јануара 2017. године**, до ступања чланства у ЕУ, у складу са резултатима преговора у овом поглављу.

Република Србија не захтева специфична прилагођавања у овом поглављу.

II. Законодавни и институционални оквир

II.1 Статистичка инфраструктура

II.1.1 Законодавни оквир

Правни оквир званичне статистике Републике Србије чине следећи правни акти: Закон о министарствима („Службени гласник РС“, број 72/2012); Закон о званичној статистици („Службени гласник РС“, број 104/2009); Одлука о Програму званичне статистике у периоду од 2016. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 55/2015); Уредбе о утврђивању Плана званичне статистике за сваку годину; Закон о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, број 72/2003, 55/2004, 85/2005-др.закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015 и 40/2015-одлука УС); Закон о девизном пословању („Службени гласник РС“, број 62/2006, 31/2011, 119/2012 и 139/2014); Закон о класификацији делатности („Службени гласник РС“, број 104/2009); Уредба о класификацији делатности („Службени гласник РС“, број 54/2010); Стратегија развоја статистике пољопривреде у Републици Србији, 2014-2018 ("Службени гласник РС", број 143/2014).

Закон о званичној статистици је, у највећој мери, усклађен са Уредбом (ЕЗ) број 223/2009 Европског парламента и Савета од 11. марта 2009. године о Европској статистици (у даљем тексту Уредба 223/2009), Уредбом (ЕУ) број 759/2015 Европског парламента и Савета од 29. априла 2015. о измени Уредбе 223/2009 (у даљем тексту Уредба 759/2015) и одредбама садржаним у Уредби (ЕУ) број 557/2013 од 17. јуна 2013. године којом се имплементира Уредба 223/2009 о Европској статистици у погледу приступа поверљивим подацима у научне сврхе (у даљем тексту Уредба 557/2013) као и Кодексом праксе европске статистике (European Statistics Code of Practice).

Закон о званичној статистици утврђује производњу и дисеминацију података и информација званичне статистике и организацију система званичне статистике у Републици Србији. Званична статистика дефинисана је као активност која обезбеђује, на непристрасним основама, бројчане и репрезентативне податке и информације о масовним економским, демографским и друштвеним појавама и о појавама из области радне и животне средине, и то за све кориснике и најширу јавност.

Као организатор и координатор званичне статистике, Републички завод за статистику припрема петогодишњи Програм званичне статистике (програме усваја Народна скупштина) и План званичне статистике за сваку годину (уредбе о утврђивању Плана доноси Влада Републике Србије).

Петогодишњи Програм званичне статистике садржи: Стратегију развоја званичне статистике у Републици Србији за период од пет година; преглед очекиваних резултата развоја званичне статистике; преглед најзначајнијих инфраструктурних и развојних активности које не могу да се сврстају у одређене области; одговорне произвођаче званичне статистике и очекиване проблеме и услове за реализацију програма.

Влада у форми уредби доноси планове званичне статистике за сваку годину. Планови садрже: ближу разраду петогодишњег Програма званичне статистике у периоду од 2016. до 2020. године, листу одговорних произвођача званичне статистике, листу статистичких истраживања која треба спровести, листу административних извора, као и листу података са роковима и сл.

Спровођење великих статистичких акција – пописа регулисано је посебним законима и то: Законом о попису становништва, домаћинства и станова („Службени гласник РС”, број 104/2009) и Законом о попису пољопривреде („Службени гласник РС”, број 104/2009).

Републички завод за статистику је израдио документ под насловом „Програм стратешких праваца развоја званичне статистике и модернизације Републичког завода за статистику“ (у даљем тексту: Стратешки програм), који чини додатак постојећој стратегији која је саставни део петогодишњег Програма званичне статистике, а који усваја Народна скупштина. Као стратешки циљ, Стратешки програм предвиђа везивање Републичког завода за статистику за Народну скупштину, чиме се постиже подизање нивоа независности. У исто време, поверење јавности би било ојачано. Овај документ (Стратешки програм) представља предуслов за покретање процедуре доношења новог Закона о званичној статистици. Овај докуменат је усвојен у мају 2017. године.

II.1.2 Институционални оквир

Законом о званичној статистици одређено је да послове званичне статистике обављају следећи одговорни произвођачи званичне статистике:

1. Републички завод за статистику;
2. Народна банка Србије и
3. Остали одговорни произвођачи званичне статистике, наведени у петогодишњем статистичком Програму.

Републички завод за статистику (у даљем тексту РЗС) је, сходно Закону о званичној статистици, и као главни учесник унутар система надлежан за: производњу и дисеминацију националних рачуна; спровођење пописа; спровођење истраживања о

домаћинствима; спровођење истраживања која се односе на економију и пољопривреду, као и за увођење и вођење статистичких регистара, са изузетком одређених истраживања из финансијског сектора.

РЗС има више потписаних споразума о сарадњи са произвођачима званичне статистике или институцијама које су даваоци административних података од којих издвајамо Споразум о сарадњи са Министарством финансија и Народном банком Србије у области макроекономске и финансијске статистике којим је дефинисана институционална подела надлежности између произвођача званичне статистике у погледу прикупљања, обраде и дистрибуције статистичких података. У циљу прецизније поделе посла у области статистике националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика у току је измена и допуна Споразума.

Поред овога, РЗС има потписане билатералне споразуме са: Народном банком Србије, Министарством финансија, Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарством унутрашњих послова, Министарством привреде, Министарством здравља, Министарством просвете, науке и технолошког развоја, Агенцијом за привредне регистре, Агенцијом за заштиту животне средине, Централним регистром обавезног социјалног осигурања, Републичким фондом за пензијско и инвалидско осигурање, Републичким заводом за здравствено осигурање, Републичким заводом за социјалну заштиту, Републичким геодетским заводом, и др.

Републички завод за статистику има 425 стално запослених од којих је у седишту у Београду лоцирано 272, док је у 15 дислоцираних одељења (ван Београда) лоцирано 153 запослена.

Народна банка Србије (у даљем тексту НБС) је надлежна институција за прикупљање, обраду и анализу података монетарне, финансијске и платнобилансне статистике, међународне инвестиционе позиције и стања спољног дуга у Републици Србији. Подаци монетарне и финансијске статистике обрађују се у складу са Законом о Народној банци Србије, Законом о званичној статистици и подзаконским актима НБС. Подаци о платном билансу, међународној инвестиционој позицији и стању спољног дуга земље израђују се сагласно Закону о Народној банци Србије, Закону о званичној статистици и Закону о девизном пословању са подзаконским актима. Законом о девизном пословању утврђено је да НБС израђује пројекцију платног биланса и прати остварење пројекције.

У оквиру Директората за економска истраживања и статистику НБС послове из области статистике обавља 29 запослених. Број запослених и опремљеност су адекватни постојећим обавезама у овим областима, а ради се и на јачању капацитета у складу са захтевима који проистичу из примене прописа ЕУ.

Остали одговорни произвођачи званичне статистике, наведени у петогодишњем Програму су: Министарство финансија, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарство унутрашњих послова, Комесаријат за избеглице и миграције, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална

питања, Министарство рударства и енергетике, Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут”, Национална служба за запошљавање, Агенција за заштиту животне средине, Републички фонд за здравствено осигурање, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Републичко јавно тужилаштво, Министарство правде, Министарство привреде, Развојна агенција Србије, Републички геодетски завод и Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије. Наведени остали произвођачи званичне статистике спроводе истраживања у оквиру надлежности и делокруга свога рада.

II.2 Класификације и регистри

Класификације које се користе у свим фазама статистичког производног процеса усклађене су у великој мери са правним прописима ЕУ. За статистичке потребе користе се следеће класификације и номенклатуре:

- РЗС примењује класификацију занимања која је у потпуности усклађена са Стандардном међународном класификацијом занимања – (ISCO 08) (Уредба Комисије (ЕЗ) број 1022/2009 од 29. октобра 2009. о измени Уредби (ЕЗ) број 1738/2005, (ЕЗ) број 698/2006 и (ЕЗ) број 377/2008 о Међународној стандардној класификацији занимања (ISCO)).

- РЗС примењује класификацију образовања која је у потпуности усклађена са Стандардном међународном класификацијом образовања (ISCED 2011) усвојеном на 36. Генералном заседању UNESCO у новембру 2011. године (у земљама ЕУ примену налажу Уредба Комисије (ЕУ) број 317/2013 од 8. априла 2013. о измени Анекса у Уредбама (ЕЗ) број 1983/2003, (ЕЗ) број 1738/2005, (ЕЗ) број 698/2006, (ЕЗ) број 377/2008 и (ЕУ) број 823/2010 у погледу Међународне стандардне класификације образовања, и Уредба Комисије (ЕУ) број 912/2013 од 23. септембра 2013. о спровођењу Уредбе (ЕЗ) број 452/2008 Европског парламента и Савета о изради и развоју статистике о образовању и целоживотном учењу у погледу статистике образовања и тренинга).

- Класификација делатности (КД 2010) - без икаквих измена преузета је стандардна класификација делатности NACE Rev. 2 која се користи у Европском статистичком систему (уведена на основу Уредбе (ЕЗ) број 1893/2006 Европског парламента и Савета од 20. децембра 2006. године којом се утврђује статистичка класификација привредних делатности NACE Rev. 2 и мења и допуњује Уредба Савета (ЕЕЗ) број 3037/90 као и одређене уредбе ЕЗ о посебним статистичким доменима).

- Класификација производа је у потпуности усклађена са Статистичком класификацијом производа према делатностима у Европској економској заједници (СРА), верзија 2.1 (уведена на основу Уредбе комисије (ЕУ) број 1209/2014 од 29. октобра 2014. о измени Уредбе (ЕЗ) број 451/2008 Европског парламента и Савета о успостављању нове статистичке класификације производа према делатностима и о стављању изван снаге Уредбу Савета (ЕЕЗ) број 3696/93).

- Номенклатура земаља формално се заснива на класификацији ISO alpha-2, а користи се и Геономенклатура (GEONOM) 2006 и њене измене и допуне (Уредба (ЕЗ) број 1833/2006 од 13. децембра 2006. о номенклатури земаља и територија за статистику спољне трговине Заједнице и статистику трговине између земаља чланица).
- Номенклатура индустријских производа и услуга у потпуности је усклађена са Листом производа ЕЗ (Prodcom листом). Сваке године врше се измене у складу са захтевима из Уредбе Савета (ЕЕЗ) број 3924/91 од 19. децембра 1991. којом се успоставља истраживање о индустријској производњи (у даљем тексту Уредба 3924/91) и Prodcom листе важеће за референтну годину.
- Класификација врста грађевина у потпуности је усклађена са класификацијом грађевина која се примењује у Европској унији. Публикација Евростата: Classification of Types of Constructions (CC), објављена 15. октобра 1997.

У РЗС-у се поред Статистичког пословног регистра (приказ дат у оквиру секторских статистика) воде следећи регистри: Статистички регистар пољопривредних газдинстава који се води на основу података Пописа пољопривреде, статистичких (анкете и сл.) и административних извора и Статистички регистар запослених који се води на основу података ЦРОСО и статистичког пословног регистра.

II.3 Секторске статистике

Статистика саобраћаја: *Статистика ваздушног саобраћаја* је у потпуности усклађена са Уредбом (ЕЗ) број 437/2003 Европског парламента и Савета од 27. фебруара 2003. о статистичким извештајима о ваздушном превозу путника, робе и поште (у даљем тексту Уредба 437/2003). Подаци се шаљу Евростату. *Статистика саобраћаја унутрашњим пловним путевима* је делимично усклађена са Уредбом (ЕЗ) број 1365/2006 Европског парламента и Савета од 6. септембра 2006. о статистичким извештајима о превозу робе унутрашњим пловним путевима (у даљем тексту Уредба 1365/2006). Подаци нису послати Евростату. Недостају индикатори о кретању празних пловила и броју контејнера. *Статистика железничког саобраћаја* је делимично усклађена са Уредбом (ЕЗ) 2016/2032 Европског парламента и Савета од 26. октобра 2016. о статистици железничког саобраћаја (у даљем тексту Уредба 2016/2032). Подаци нису послати Евростату. Области *статистике друмског саобраћаја* обухватају статистику друмског превоза робе и путника, статистику саобраћајних незгода и статистику регистрованих моторних возила. Статистика друмског превоза робе и путника је делимично усклађена са Уредбом (ЕУ) број 70/2012 Европског парламента и Савета од 18. јануара 2012. (у даљем тексту Уредба 70/2012) које се односе на статистичке извештаје у вези са друмским превозом робе. Истраживања о превозу робе и путника су истраживања која обухватају пословне субјекте из делатности друмског превоза. Недостају подаци о пословним субјектима којима друмски саобраћај није основна делатност. Статистика саобраћајних незгода је делимично усклађена са Одлуком Савета број 93/704/ЕЗ од 30. новембра 1993. о изради базе података Заједнице

о саобраћајним незгодама (у даљем тексту Одлука 93/704/ЕЗ) која је у заједничкој надлежности Републичког завода за статистику и Агенције за безбедност саобраћаја. Подаци о врстама превезене робе у статистици железничког саобраћаја, статистици друмског саобраћаја и статистици саобраћаја унутрашњим пловним путевима се прикупљају у складу са номенклатуром NST 2007 према Уредби Комисије (ЕЗ) број 1304/2007 од 7. новембра 2007. о успостављању NST 2007 као јединствене класификације за робу која се превози одређеним видовима транспорта, са којом је успостављена потпуна усклађеност. Република Србија шаље Евростату Заједнички упитник (Common Questionnaire) који садржи податке из свих области статистике саобраћаја, укључујући и податке о путној мрежи, регистрованим возилима и саобраћајним незгодама, према захтевима Евростата. Република Србија није у обавези да прикупља податке о *поморском саобраћају* будући да нема излаз на море.

Статистика пољопривреде: У периоду од 1. октобра до 15. децембра 2012. године спроведен је Попис пољопривреде. Тренутно је у припреми Анкета о структури пољопривредних газдинстава која ће бити спроведена 2018. године. *Статистика о структури пољопривредних газдинстава* је делимично усклађена са Уредбом (ЕЗ) број 1166/2008 Европског парламента и Савета од 19. новембра 2008. о истраживањима о структури пољопривредних газдинстава и производном методу у пољопривреди (у даљем тексту Уредба 1166/2008). Потпуна усклађеност биће постигнута када буду расположиви подаци о примењеним мерама за подршку руралном развоју. Мере подршке су у надлежности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и предмет су Преговарачке групе 11 „Пољопривреда и рурални развој“. Успостављена је типологија пољопривредних газдинстава која је потпуно усклађена са Уредбом Комисије (ЕЗ) број 1242/2008 од 8. децембра 2008. о успостављању типологије пољопривредних газдинстава заједнице. *Статистика биљне производње* потпуно је усклађена са Уредбом (ЕЗ) број 543/2009 Европског парламента и Савета од 18. јуна 2008. која се односи на статистику биљне производње (у даљем тексту Уредба 543/2009). Подаци се редовно достављају Евростату од 2016. године. *Статистика вишегодишњих засада* –Припремљена методологија и инструменти су потпуно усклађени са Уредбом (ЕЗ) број 1337/2011 Европског парламента и Савета од 13. децембра 2011. која се односи на статистику воћарства (у даљем тексту Уредба 1337/2011). Ово истраживање је спроведено у 2017. години. Део Уредбе 1337/2011 који се односи на податке о виноградима је делимично усклађен на основу Закона о вину („Службени гласник РС“, број 41/09 и 93/12), Правилника о садржини и начину вођења Виноградарског регистра, као и о обрасцу захтева за упис у Виноградарски регистар („Службени гласник РС“, број 33/10 и 9/14) и Правилника о техничким и кадровским условима које треба да испуњава Стручна организација за вођење Виноградарског регистра, као и о методама обављања послова везаних за Виноградарски регистар („Службени гласник РС“, број 46/10 и 27/15). *Статистика млека и млечних производа* је потпуно усклађена са Директивом Савета број 96/16 од 19. марта 1996. о статистичким истраживањима о производњи млека и млечних производа (у даљем тексту Директива 96/16). Редовно достављање података статистике млека и млечних производа Евростату у одговарајућој периодици успостављено је од 2015. године.

Подаци се обезбеђују на основу Стратегије развоја статистике пољопривреде у Републици Србији у периоду од 2014. до 2018. године, Уредбе о годишњем плану званичне статистике и Закона о званичној статистици. **Статистика сточарства и меса** је потпуно усклађена са Уредбом (ЕЗ) број 1165/2008 Европског парламента и Савета од 19. новембра 2008. о статистици сточарства и меса (У даљем тексту Уредба 1165/2008). Подаци статистике сточарства редовно се достављају Евростату од 2013. године. У 2015. години урађена је прогноза бруто домаће производње меса и од тада се успоставља редовно прослеђивање ових података и података статистике клања стоке Евростату, као и израда и прослеђивање извештаја о квалитету података. **Статистика јаја** је делимично усклађена са Уредбом (ЕЗ) број 617/2008 од 27. јуна 2008. којом се прописују детаљна правила за примену Уредбе (ЕЗ) број 1234/2007 која се односи на тржишне стандарде за јаја за инкубацију и пилиће (у даљем тексту Уредба 617/2008). Подаци о трговини пилићима редовно се прослеђују Евростату од 2012. године у месечној периодици. Месечни подаци о производњи и продаји јаја за инкубацију и пилиће, као и годишњи подаци о структури и коришћењу инкубатора нису расположиви. **Статистика органске производње** је потпуно усклађена са Уредбом Савета (ЕЗ) број 834/2007 од 28. јуна 2007. о органској производњи и означавању органских производа (у даљем тексту Уредба 834/2007) и Уредбом (ЕЗ) број 889/2008 од 5. септембра 2008. о правилима имплементације Уредбе 834/2007 (у даљем тексту Уредба 889/2008). Дирекција за националне референтне лабораторије Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде је надлежна за евиденцију о органској производњи и редовно је доставља Евростату. Подаци о органској аквакултури се не прикупљају, јер ова врста производње није заступљена у Републици Србији. У циљу обезбеђивања квалитетних података, развијен је софтвер базе података о органској производњи, који је омогућио уношење података и о поткатегоријама у сточарству (број товних и приплодних грла), чиме је постигнута потпуна усклађеност. Достављање података наставиће се и у наредном периоду. **Статистика пестицида** - Закон о средствима за заштиту биља („Службени гласник РС”, број 41/09) није усклађен са Уредбом Европског парламента и Савета (ЕЗ) број 1185/2009 од 25. новембра 2009. о статистици о пестицидима (у даљем тексту Уредба 1185/2009). Подаци о промету и примени пестицида нису расположиви.

Статистика рибарства је делимично усклађена са Уредбом (ЕЗ) број 762/2008 Европског парламента и Савета од 9. јула 2008. о достављању статистике у вези са аквакултуром од стране земаља чланица и престанку важења Уредбе (ЕЗ) број 788/96 (у даљем тексту Уредба 762/2008). Неопходан је даљи рад на побољшању методологије и квалитету података.

Економски рачуни пољопривреде су у највећој мери усклађени са Уредбом (ЕЗ) број 138/2004 Европског парламента и Савета, од 5. децембра 2003. о економским рачунима пољопривреде у Унији (у даљем тексту Уредба 138/2004). РЗС у годишњој периодици објављује радни документ „Економски рачуни пољопривреде у Републици Србији“. Приказани су резултати за период од 2007. до 2016. и односе се на елементе рачуна производње и факторски доходак у пољопривреди. Резултати обрачуна су исказани у текућим и сталним ценама. 2017. године је урађен обрачун бруто

инвестиција у сталне засаде, као и бруто инвестиција у непољопривредна основна средства. За потпуну усклађеност недостаје статистика јединичних вредности.

Статистика енергетике је у великој мери усклађена са Уредбом (ЕЗ) број 1099/2008 Европског парламента и Савета од 22. октобра 2008. о енергетској статистици (у даљем тексту Уредба 1099/2008). Остварена је потпуна усклађеност у годишњем извештавању Евростата. Делимична усклађеност је успостављена у достављању месечних података. У тромесечној периодици се достављају месечни подаци за електричну енергију, угаљ и природни гас, извор података је база података Министарства рударства и енергетике. Не достављају се месечни подаци за нафту/деривате нафте у тромесечној периодици. Извештавање у месечној периодици још није успостављено. Захтеви из Уредбе Комисије (ЕУ) број 431/2014 од 24. априла 2014. амандман на Уредбу 1099/2008, у вези имплементације годишње потрошње енергије у домаћинствима, су у потпуности остварени. Цене електричне енергије и гаса се израчунавају од 2013. године. Обрачун је потпуно усклађен за захтевима наведеним у Уредби (ЕЗ) број 2016/1952 Европског парламента и Савета од 26. октобра 2016. о Европској статистици цена природног гаса и електричне енергије и престанку важења Директиве број 2008/92 (у даљем тексту Уредба 2016/1952).

Статистика животне средине је у великој мери усклађена са Уредбом (ЕЗ) број 2150/2002 Европског парламента и Савета од 25. новембра 2002. о статистичким подацима о отпаду (у даљем тексту Уредба 2150/2002). За генерисани отпад потпуна усклађеност је постигнута за све секторе Класификације делатности и отпад из домаћинства. За ретирани отпад усклађеност је постигнута за већину третмана и капацитета постројења за третман отпада.

Област **економских рачуна животне средине** је регулисана двома Уредбама: Уредбом број 691/2011 Европског парламента и Савета од јула 2011. (у даљем тексту Уредба 691/2011) и Уредбом 538/2014 Европског парламента и Савета о изменама и допунама Уредбе 691/2011 (у даљем тексту Уредба 538/2014), које се односе на европске економске рачуне животне средине. У погледу Уредбе 691/2011 постигнута је делимична усклађеност. Подаци су расположиви за модуле рачуна емисија у ваздух, рачуна пореза у области животне средине и рачуна материјалних токова за ниво укупне економије. Усклађеност са принципом (не)резидентности није спроведена у обрачунама ових модула. У погледу Уредбе 538/2014, постигнута је делимична усклађеност. Расположиви су само делови рачуна трошкова за заштиту животне средине који се односе на инвестиције и текуће издатке за заштиту животне средине као и приходи од активности повезаних са заштитом животне средине.

У области **економске и монетарне политике**, РЗС прати и примењује захтеве Уредбе Савета (ЕЗ, Евроатом) број 1287/2003 од 15. јула 2003. о усклађивању бруто националног дохотка (БНД) у тржишним ценама. Евростату је до сада достављена серија података о БНД за период 2005-2015. године. РЗС у компилацији националних рачуна примењује Уредбу (ЕУ) број 549/2013 Европског парламента и Савета од 21. маја 2013. о Европском систему националних и регионалних рачуна у Европској унији

(у даљем тексту Уредба 549/2013). У складу са захтевима трансмисионог програма ESA 2010, РЗС редовно доставља Евростату најважније агрегате годишњих и кварталних националних рачуна, и то: бруто домаћи производ (БДП) према производном и расходном приступу (серија података од 1995. године), податке регионалног бруто домаћег производа, као и нефинансијске рачуне за све секторе економије (серија података од 2005. године). У обрачуна БДП од 2014. године, као и за целу ревидирану серију података БДП од 1995. године, укључени су необухваћена економија, истраживање и развој, софтвер, војни системи, алокација FISIM-а на корисничке секторе, као и друге специфичне методе обрачуна бруто додате вредности за финансијске институције (централна банка, осигурање, итд) и друга побољшања која се континуирано спроводе у оквиру нових IPA пројеката у сарадњи са Евростатом. У оквиру Вишекорисничког програма статистичке сарадње IPA 2014 урађен је експериментални обрачун запослености по стандардима националних рачуна, као и експериментални обрачун БДП по доходном приступу за 2015. годину. У 2016. години започет је рад на изради табела понуде и употребе који је каснио због одложеног почетка имплементације националног пројекта претприступне помоћи „Јачање статистичког система Србије побољшањем методологија и стандарда кроз примену добре праксе (IPA 2012)”. Пројекат је започео у 2016. години и до краја 2017. године очекујемо да ће и овај важан, недостајући део система националних рачуна бити комплетиран и тиме степен усклађености подигнут на висок ниво.

Република Србија је послала Евростату у октобру 2017. године званично саопштење у вези са номенклатуром статистичких територијалних јединица. Обавештење је у складу са чланом 3, став 1, Уредбе (ЕЗ) број 1059/2003 Европског парламента и Савета од 26. маја 2003. године о успостављању јединствене класификације статистичких територијалних јединица (NUTS) (Службени лист Л 154, 21/06/2003 П. 0001 – 0041).

НБС је одговорна за израду и објављивање финансијских рачуна за све секторе. Тренутно се израђују финансијски рачуни за сектор државе са подсекторима који су усклађени са Европским системом рачуна ESA 2010 (Уредба број 549/2013 Европског парламента и Савета од 21. маја 2013. о Европском систему националних и регионалних рачуна у Европској унији). Рад у области статистике државних финансија (GFS) подељен је између РЗС, који је задужен за обрачун нефинансијских трансакција сектора државе, и НБС у чијој надлежности се налазе финансијске трансакције сектора државе. РЗС редовно доставља детаљну листу пореза и социјалних доприноса по потсекторима и типу пореза, укључујући и Националну листу пореза, у складу са захтевима Уредбе 549/2013. РЗС, у сарадњи са НБС и Министарством финансија, доставља Евростату Извештаје о поступку у случају прекомерног дефицита (EDP извештавање) у редовној периодици. EDP извештавање заснива се на максималним напорима за прикупљање расположивих података, али само извештавање није још у потпуности усклађено са захтевима ЕУ.

Статистика спољне трговине Републике Србије је у потпуности усклађена са Уредбом (ЕЗ) број 471/2009 Европског парламента и Савета од 6. маја 2009. која се

односи на спољну трговину са земљама које нису чланице – *Extrastat* (у даљем тексту Уредба 471/2009). Подаци се редовно достављају Евростату у месечној динамици. Што се тиче *Intrastat* система трговине, Република Србија није у обавези да прикупља податке из ове области док не постане чланица Европске уније.

Статистика платног биланса кроз подзаконске акте Народне банке Србије потпуно је усклађена са основним прописима Европске уније из области платног биланса, Уредбом Европског парламента и Савета (ЕЗ) број 184/2005 од 12. јануара 2005. о статистици Заједнице која се односи на платни биланс, међународну трговину услугама и стране директне инвестиције (у даљем тексту Уредба 184/2005). Платни биланс и међународна инвестициона позиција, међународна трговина услугама и страна директна улагања се израђују у складу са методологијом Међународног монетарног фонда „Приручником о платном билансу“, шесто издање (BPM6). Од 24. јуна 2014. године достављају се редовни извештаји Евростату у складу са ВОР Vademecum. До сада су достављени сви извештаји у прописаном року (месечно, тромесечно и годишње): платни биланс и међународна инвестициона позиција, међународна трговина услугама, стране директне инвестиције, користећи SDMX-EDI поруке путем e-Damis портала. Подаци за претходни период су послати 2015. године за период 2007-2013. Према извештају Евростата о оцени усклађености Републике Србије са релевантним прописима Европске уније у области платног биланса за 2015. годину, достављени подаци и начин достављања су оцењени као у великој мери усклађени са захтевима Уредбе (ЕЗ) 184/2005 и Уредбе Комисије (ЕЗ) 555/2012.

Паритети куповне моћи су потпуно усклађени и израђују се у складу са захтевима наведеним у Уредби (ЕЗ) 1445/2007 Европског парламента и Савета од 11. децембра 2007. године о успостављању заједничких правила за достављање основних информација о паритетима куповне моћи и за њихов обрачун и дисеминацију (у даљем тексту Уредба 1445/2007). *Хармонизовани индекс потрошачких цена (HICP)* се израчунава од 2009. године. У великој мери је усклађен са Евростатовом методологијом и захтевима наведеним у Уредби (ЕЗ) 2016/792 о HICP и индексу цена стамбених некретнина. Од јануара 2014. године РЗС је почео са слањем података Евростату, а од октобра 2016. године подаци се објављују на сајту Евростата. *Индекс цена стамбених некретнина* се развија од 2012. године и још је у експерименталној фази. Методологија обраде података је у великој мери усклађена са методама који се користе у земљама ЕУ.

Структурне пословне статистике су делимично усклађене са Уредбом број 295/2008 Европског парламента и Савета, од 11. марта 2008. о структурним пословним статистикама (у даљем тексту Уредба 295/2008). Проширен је обухват статистичких јединица у истраживању укључивањем других правних лица. У обрачуну варијабли користе се подаци из нових административних извора и обрачунат је део недостајућих варијабли које се односе на набавке добара и услуга, залихе и регионалне податке. У 2017. години припремљен је део сетова података у анексима 1-4 и 8 за слање Евростату.

Краткорочне пословне статистике (STS) су у највећој мери усклађене са Уредбом Савета (ЕЗ) број 1165/98 од 19. маја 1998. о краткорочним статистикама (у даљем тексту Уредба 1165/98). Индикатори: Индустријска производња, Промет у индустрији, Производња у грађевинарству, Грађевинске дозволе, Промет у трговини на мало у текућим ценама, Промет у трговини на мало у сталним ценама, Подаци о броју запослених, часовима рада и зарадама, Индекси промета у услужним делатностима су потпуно усклађени са Уредбом 1165/98. Недостају индикатори цена које се односе на грађевинарство и услуге.

Статистички пословни регистар је по јединицама и садржају у великој мери усклађен са Уредбом Савета (ЕЕЗ) број 696/93 од 15. марта 1993 о статистичким јединицама за праћење и анализу производног система у Заједници као и са Уредбом (ЕЗ) број 177/2008 Европског парламента и Савета од 20. фебруара 2008. о успостављању заједничког оквира за пословне регистре у статистичке сврхе. Осим ових аката коришћен је Евростатов Приручник са препорукама за вођење пословног регистра Евростата као битан инструмент за вођење, развој и унапређење. СПР редовно годишње доставља податке Евростату преко eDamisa. У 2017. години уведен је обрачун делатности предузећа применом принципа “од врха на доле”, као и припрема статуса група предузећа за 2015. годину.

Годишње праћење индустријске производње (PRODCOM) је потпуно усклађено са Уредбом 3924/91 и Уредбом Комисије (ЕЗ) број 912/2004 од 29. априла 2004. којом се имплементира Уредба 3924/91 (у даљем тексту Уредба 912/2004). Национална листа производа је потпуно усклађена са Листом производа ЕЗ (Prodcom листа) за референтну годину. Редовно се повећава обухват извештајних јединица за потребне групе КД (2010).

У РЗС се обрачунава **унутрашња статистика о страним подружницама** у Републици Србији (**inward FATS**), која је делимично усклађена са Уредбом број 716/2007 Европског парламента и Савета од 20. јуна 2007. о статистици Заједнице о структури и делатности страних подружница (у даљем тексту Уредба 716/2007). РЗС је информисан о FRIBS уредби и променама у вези са статистиком о страним подружницама које ће се увести након њеног ступања на снагу. **Спољна статистика о страним подружницама (outward FATS)**, што је предмет обавеза извештавања НБС, делимично је усклађена са Уредбом 716/2007, тј. са уредбом која ће је заменити (Предлог Комисије о Уредби о Европској пословној статистици COM 2017 - 114) с обзиром да се није отпочело са извештавањем Евростату.

Статистика истраживања и развоја (R&D) је од 2016. године у потпуности усклађена са Одлуком број 1608/2003 (ЕЗ), од 22. јула 2003. која се односи на производњу и развој статистике науке, технологије и иновација (у даљем тексту Одлука 1608/2003), као и са Уредбом Комисије број 995/2012. од 26. октобра 2012. која одређује правила за детаљну имплементацију Одлуке 1608/2003 (у даљем тексту Уредба 995/2012). **Истраживање о буџетским улагањима у науку (GBAORD)** спроводи се од 2014. године. Потпуна усклађеност са Уредбом 995/2012, постигнута је

2016. године применом методолошких препорука и стандарда из Приручника Фраскати (Frascati Manual). **Статистика о иновацијама** спроводи се од 2010. године и усклађена је у потпуности са Одлуком 1608/2003 и са Уредбом 995/2012. Примењена је методологија из Осло приручника (Oslo Manual). Подаци и извештаји о квалитету за сва три истраживања су достављени Евростату.

Статистика употребе информационо-комуникационих технологија је у великој мери усклађена са Уредбом (ЕЗ) број 808/2004 Европског парламента и Савета од 21. априла 2004. о статистици информационог друштва (у даљем тексту Уредба 808/2004). Истраживања из ове области се редовно спроводе у годишњој периодици. Подаци за 2016. и 2017. годину су послати Евростату.

Попис становништва, домаћинстава и станова спроведен је 2011. и у потпуности је усклађен са Уредбом (ЕЗ) број 763/2008 Европског парламента и Савета од 9. јула 2008. о пописима становништва и станова (у даљем тексту Уредба 763/2008). **Демографска статистика** је у потпуности усклађена са Уредбом (ЕЗ) 1260/2013 Европског парламента и Савета од 20. новембра 2013. о европским демографским статистикама (у даљем тексту Уредба 1260/2013), као и са Уредбом (ЕЗ) број 205/2014 Европског парламента и Савета од 4. марта 2014. којом се утврђују јединствени услови за спровођење Уредбе 1260/2013 (у даљем тексту Уредба 205/2014).

Миграције и азил: Област миграција у Републици Србији регулисана је Законом о странцима („Службени гласник РС“, број 97/08), Законом о азилу („Службени гласник РС“, број 109/07), Законом о заштити државне границе („Службени гласник РС“, број 97/08), Законом о управљању миграцијама („Службени гласник РС“, број 107/2012) и Законом о запошљавању странаца („Службени гласник РС“, број 128/2014). Питање азила регулисано је пре свега Законом о азилу („Службени гласник РС“ број 109/07). Закони Републике Србије који уређују област миграција су делимично усклађени са директивама ЕУ везаним за области легалних и нерегуларних миграција. Важећим Законом о странцима прописани су правни институти који делимично прате статистику миграција која је прописана Уредбом (ЕЗ) број 862/2007 Европског парламента и Савета од 11.7.2007. године о статистици Заједнице о миграцији и међународној заштити. Република Србија може достављати статистичке податке који се односе на статистику боравишних дозвола које се издају страним држављанима из разлога спајања породице, као и образовања, студирања, статистику страних држављана који имају регулисан боравак у Републици Србији по основу запослења и обављања професионалних делатности, као по другим основама који су прописани важећим законским прописима, а нису један од горе наведених основа као и статистички подаци који се односе на стално настањене странце. У овом тренутку Република Србија, није у могућности да доставља статистику за стране држављане који имају регулисан боравак по основу плаве карте, по основу обављање истраживачке делатности, висококвалификованим радницима, сезонским радницима као и статистика јединствене боравишне и радне дозволе. Што се тиче статистике која се односи на ирегуларне миграције Република Србија може да доставља податке на начин прописан Уредбом, међутим, у наредном периоду је неопходно да се информатичке апликације

које прате област ирегуларних миграција у Министарству унутрашњих послова дораде у правцу усаглашавања начина обраде већ постојећих статистичких података са начином прописаним начином извештавања. У законодавном смислу нису потребни додатни напори. Законом о азилу прописани су правни институти који у највећој мери прате статистику која је прописана Уредбом (ЕЗ) број 862/2007 Европског парламента и Савета од 11.7.2007. године о статистици Заједнице о миграцији и међународној заштити. У том смислу у овом тренутку Република Србија може достављати статистику за све податаке из области азила који су предвиђени Уредбом осим статистичких података који се односе на хуманитарне разлоге за останак као и пресељена лица, будући да ови институти нису предвиђени Законом о азилу. Нацрт Закона о азилу који је од стране Министарства унутрашњих послова Републике Србије, као предлагача израђен, делимично је усклађен са директивама ЕУ и то пре свега са директивама 2011/95/ЕУ, 2013/32/ЕУ, 2013/33/ЕУ и 2001/55/ЕК. Током претходног периода, израђен је Нацрт Закона о странцима који је прослеђен Европској комисији на мишљење, која је у мају 2017. године, доставила коментаре на Нацрт закона, од којих су поједини инкорпорирани у Нацрт, док је за остале дато образложење из којих разлога, у овој фази хармонизације, није било могуће уврстити их у текст Нацрта закона. Нацрт Закона о странцима у фази је припреме за слање Влади Републике Србије на усвајање. Такође, Нацрт Закона о азилу и привременој заштити прошао је све интерне процедуре, и у потпуности је спреман за усвајање.

У области **статистике јавног здравља**, домаће законодавство је потпуно усклађено са Уредбом Комисије (ЕУ) број 328/2011 од 5. априла 2011. о статистичким подацима Заједнице о јавном здрављу и здрављу и безбедности на раду у погледу статистичких података о узроцима смрти (у даљем тексту Уредба 328/2011). Имплементирани су препоруке Радне групе за минималне захтеве за Европску статистику узрока смрти. Од 2017. године достављање података о узроцима смрти је у складу са захтевима Евростата. У погледу Уредбе Комисије (ЕУ) број 141/2013 од 19. фебруара 2013. о статистичким подацима Заједнице о јавном здрављу и здрављу и безбедности на раду у погледу статистичких података Европске анкете о здрављу (EHIS), предмет овог правног акта је саставни део Програма званичне статистике у периоду од 2016. до 2020. године. С обзиром да се усвајање нове верзије Уредбе Комисије која се односи на Европску анкету о здрављу – трећи талас (EHIS-wave 3) очекује у јануару 2018. године, у том периоду ће се приступити потпуном преносу ове правне тековине ЕУ у национално право.

Актуелни концепт вођења **статистике повреда на раду** у Републици Србији није усклађен са методологијом ESAW, односно са Уредбом Комисије (ЕЗ) број 349/2011 о спровођењу Уредбе (ЕЗ) број 1338/2008 Европског парламента и Савета о статистичким подацима Заједнице о јавном здрављу и безбедности и здрављу на раду (у даљем тексту Уредба 349/2011). Формирана је међуресорна радна група чији је задатак да ради на припреми предлога прописа за увођење ESAW методологије у национално законодавство.

У области статистике тржишта рада, *Истраживање о трошковима рада (LCS)* први пут је спроведено 2013. године и потпуно је усклађено са Уредбом Комисије (ЕЗ) број 698/2006 од 5. маја 2006. којом се имплементира Уредба Савета (ЕЗ) број 530/1999 од 9. марта 1999. о структурној статистици о зарадама и трошковима рада. Подаци и извештај о квалитету су достављени Евростату. Истраживање о трошковима рада је по други пут спроведено током 2017. године. *Индекс трошкова рада (LCI)* се израчунава у складу са Уредбом Европске комисије (ЕЗ) број 1216/2003, од 7. јула 2003. којом се имплементира Уредба Европског парламента и Европског савета (ЕЗ) број 450/2003, од 27. фебруара 2003. о индексу трошкова рада. Подаци се квартално достављају Евростату. *Анкета о радној снази (LFS)* се почев од 2015. године спроводи континуирано и потпуно је усклађена са Уредбом Комисије (ЕЗ) број 377/2008, од 25. априла 2008. којом се имплементира Уредба Савета (ЕЗ) број 577/98 од 9. марта 1998. о организацији истраживања Анкете о радној снази на узорку у Заједници. Подаци се квартално објављују и достављају Евростату. Микро подаци и извештаји о квалитету се, такође, достављају Евростату за сваки квартал, с тим да постоји извесно кашњење у слању. Тренутно се припремају за слање микро подаци за 2014. годину. *Истраживање о структури зарада (SES)* спроведено је први пут 2015. године као пилот истраживање у оквиру вишекорисничког IPA 2012 програма. Потпуно је усклађено са Уредбом Комисије (ЕЗ) број 1916/2000 од 8. септембра 2000. којом се имплементира Уредба Савета (ЕЗ) број 530/1999 од 9. марта 1999. о структурној статистици о зарадама и трошковима рада. Подаци и извештај о квалитету су достављени Евростату. Методологија *статистике слободних радних места (JVS)* је припремљена у оквиру вишекорисничког IPA 2014 програма.

Анкета о приходима и условима живота (SILC) спроводи се од 2013. године и потпуно је усклађена са Уредбом Европског парламента и Савета број 1177/2003, од 16. јуна 2003. која се односи на статистике Заједнице о приходима и условима живота (у даљем тексту Уредба 1177/2003). Прослеђени су сви подаци и извештаји о квалитету у Евростат. Очекују се коментари на извештај о квалитету, за 2014. и 2015. годину, од стране Евростата.

Статистика социјалне заштите – административни извори (ESSPROS) спроводи се од 2011. године у оквиру вишекорисничког IPA 2012 програма. У потпуности је усклађено са Уредбом Европског парламента и Савета (ЕЗ) број 458/2007 од 25. априла 2007. о Европском систему интегрисане статистике о социјалној заштити (у даљем тексту Уредба 458/2007). Подаци се достављају Евростату у годишњој периодици.

У области статистике о систему образовања редовно се попуњава УОЕ упитник и доставља Евростату у годишњој периодици од 2014. године. Потпуно је у складу са Уредбом (ЕУ) број 912/2013 од 23. септембра 2013. о примени Уредбе (ЕЗ) број 452/2008 Европског парламента и Савета која се односи на израду и развој статистике образовања и целоживотног учења (у даљем тексту Уредба 912/2013). *Анкета о образовању одраслих (AES)* се спроводи од 2011. године, потпуно је усклађена са Уредбом (ЕК) број 1175/2014. од 30. октобра 2014. о примени Уредбе (ЕЗ)

број 452/2008 Европског парламента и Савета о изради и развоју статистике образовања и целоживотног учења, у вези са статистиком о учешћу одраслих у целоживотном учењу (у даљем тексту Уредба 1175/2014). Други циклус спроведен је у 2016. години. Микро подаци и контролне табеле су послате Евростату 2017. године. *Истраживање о континуираним стручним обукама (CVTS)* се не спроводи.

Статистика туризма је делимично усклађена са Уредбом број 692/2011 Европског парламента и Савета, од 6. јула 2011. о европским статистикама о туризму (у даљем тексту Уредба 692/2011). Месечни и годишњи подаци о доласцима и ноћењима домаћих и страних туриста, броју соба и лежаја и нето стопи искоришћености соба и лежаја, прослеђују се у Евростат. Недостају годишњи подаци о капацитетима, доласцима и ноћењима у туристичким смештајним објектима по врстама места, класификованих по степену урбанизације (Уредба 692/2011, Анекс 1) као и подаци који се односе на комплетну туристичку тражњу (Уредба 692/2011, Анекс 2).

III. Усклађивање законодавног и институционалног оквира са правним тековинама Европске уније

III.1 Статистичка инфраструктура

III.1.1 Законодавни оквир

У циљу јачања капацитета као и потпуног усклађивања законодавства Републике Србије са законодавством ЕУ у области статистике, РЗС је почео са процесом промене постојећег Закона о званичној статистици. Основни циљ промене Закона о званичној статистици је потпуна усклађеност са Уредбом 223/2009, Уредбом 759/2015 и одредбама садржаним у Уредби 557/2013 као и Кодексом праксе европске статистике (European Statistics Code of Practise).

Основне промене у Закону о званичној статистици односе се на јачање самосталности и професионалне независности, одређивање начина избора директора и руководства РЗС, одређивање њиховог фиксног мандата, начинима и условима престанка или њиховог разрешења, повећање транспарентности, увођење календара саопштења са прецизним временом објављивања и право РЗС да јавно делује у случајевима погрешног тумачења или злоупотребе података.

У новом Закону о званичној статистици, поред напред наведеног, биће истакнута и координациона улога РЗС међу произвођачима званичне статистике, методолошка улога у формирању административних регистара и биће наведено 15 принципа званичне статистике (European Statistics Code of Practise) као основ деловања РЗС и произвођача званичне статистике. Усвајање новог Закона се очекује у другом кварталу 2018. године.

III.1.2 Институционални оквир

У Републици Србији постоји одговарајући институционални оквир за спровођење правне тековине у овом поглављу. Стога, није потребно утемељење нових институција или тела, већ само додатно јачање и даљи развој постојећих.

Постојећи административни капацитети нису довољни за даљу хармонизацију статистичког система Републике Србије са статистичким системом ЕУ у области реализације статистичких истраживања и обезбеђивања статистичких индикатора.

У НБС успостављена је одговарајућа законска, организациона структура и постоје адекватни административни капацитети за спровођење правних тековина ЕУ у области статистике из надлежности НБС. Додатно, НБС ће наставити интензивно да ради на јачању капацитета у предприступном периоду у циљу очувања ефикасности при увођењу правних тековина ЕУ.

III.2 Класификације и регистри

У наредном периоду предвиђено је континуирано прилагођавање националних стандарда у области класификација и номенклатура у складу са изменама међународних стандарда.

III.3 Секторске статистике

Статистике саобраћаја: У области *Статистика ваздушног саобраћаја* наставиће се редовно слање података Евростату са циљем очувања потпуне усклађености са Уредбом 437/2003. *Статистика саобраћаја унутрашњим пловним путевима* ће бити потпуно усклађена са Уредбом 1365/2006 до краја 2018. године имајући у виду да ће слање података Евростату почети у четвртом кварталу 2018. године. *Статистика железничког саобраћаја* ће бити потпуно усклађена са Уредбом 2016/2032 до краја 2019. године имајући у виду да ће слање података Евростату почети у четвртом кварталу 2019. године. У циљу усаглашавања у области *статистике друмског саобраћаја* наставља се рад на хармонизацији са прописима Европске уније. Спровођење пилот истраживања о саобраћају за сопствене потребе планирано је за 2018. годину преко Вишекорисничког ИРА 2015 програма. Потпуна усклађеност са Уредбом 70/2012 се очекују у четвртом кварталу 2021. године. Такође, у сарадњи са Агенцијом за безбедност саобраћаја наставиће се са хармонизацијом са Одлуком 93/704/ЕЗ.

Статистика пољопривреде: *Статистика о структури пољопривредних газдинстава* – Анкета о структури пољопривредних газдинстава биће спроведена у 2018. години, у оквиру националног ИРА 2016 пројекта. Потпуна усклађеност са Уредбом 1166/2008 се очекују у четвртом кварталу 2021. године. *Статистика биљне производње* потпуно је усклађена са Уредбом 543/2009. Подаци се редовно достављају Евростату од 2016. године што ће се наставити и у наредном периоду. *Статистика*

вишегодишњих засада – Истраживање о воћњацима је спроведено у 2017. години. Резултати Истраживања биће прослеђени Евростату у трећем кварталу 2018. године када ће ова статистика бити у потпуности усклађена са делом Уредбе 1337/2011 која се односи на статистику о воћњацима. Део Уредбе који се односи на податке о виноградарству односи се на формирање и вођење виноградарског регистра, што је у надлежности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и предмет је Преговарачке групе 11 „Пољопривреда и рурални развој“. У циљу потпуног успостављања Виноградарског регистра, планирано је да се, поред Закона о вину и другим производима од грозђа и вина, до краја 2021. године (четврти квартал) донесу и други неопходни правилници и успостави систем вођења Виноградарског регистра чиме би се обезбедили услови за слање свих неопходних података Евростату.

Статистика млека и млечних производа је потпуно усклађена са Директивом 96/16. Редовно достављање података статистике млека и млечних производа Евростату у одговарајућој периодици успостављено је од 2015. године и наставиће се убудуће.

Статистика сточарства и меса је потпуно усклађена са Уредбом 1165/2008. Подаци статистике сточарства редовно се достављају Евростату од 2013. године и наставиће се.

Статистика јаја - да би се обезбедила потпуна усклађеност са Уредбом (ЕЗ) 617/2008 потребно је изменити национално законодавство. Ова уредба је у надлежности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и предмет је Преговарачке групе 11 „Пољопривреда и рурални развој“. Планирано је да се национално законодавство усклади у 2019. години, уз пуну примену прописа у 2021. години. Активности на дефинисању метода за обезбеђивање месечних података о производњи и продаји јаја за инкубацију и пилића, као и годишњих података о структури и коришћењу инкубатора спровешће се у оквиру Вишекорисничког IPA 2015 програма у оквиру тачке 5.2 Статистика сточарства, који је започео у јулу 2017. године.

Статистика органске производње је потпуно усклађена са Уредбом 834/2007 и Уредбом 889/2008. Дирекција за националне референтне лабораторије Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде је надлежна за евиденцију о органској производњи и редовно је доставља Евростату.

Статистика пестицида - Уредба 1185/2009 је у надлежности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и предмет је Преговарачке групе 12 „Безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна питања“. У току првог квартала 2021. године планирано је доношење новог Закона о средствима за заштиту биља, који би између осталог био усклађен и са Уредбом 1185/2009/ЕЗ о статистици о пестицидима и на основу кога би се у току четвртог квартала 2021. године, донео Правилник о статистици у области средстава за заштиту биља, у складу са Уредбом 1185/2009/ЕЗ, осим одредби које нису преносиве у национално законодавство.

Потпуно усклађивање **статистике рибарства** са Уредбом 762/2008 планирано је кроз редовно достављање података Евростату које је успостављено у 2017. години.

Економски рачуни пољопривреде: У наредном периоду биће настављене активности на пуној имплементацији са Уредбом 138/2004, у изради прва три рачуна: рачун производње, рачун стварања дохотка и рачун предузетничког дохотка. У оквиру

вишекорисничке IPA 2015 пројекта, 5.3 Агро-монетарна статистика биће успостављена Статистика јединичних вредности. Потпуно усклађивање се очекују до момента ступања у чланство.

У области **статистике енергетике**, обавезе достављања података које произилазе из Уредбе 1099/2008 у потпуности су остварене за годишње извештавање за све енергенте и месечно извештавање у тромесечној периодици за електричну енергију, угаљ и природни гас а извор података је база података Министарства рударства и енергетике. Наставиће се континуиране активности са циљем очувања усклађености. За месечно извештавање у тромесечној периодици за нафту и деривате нафте подаци ће бити обезбеђени кроз реализацију „Уредбе о методологији прикупљања и обраде података и обрачуна просечног дневног нето увоза, просечне дневне потрошње и количина обавезних резерви нафте и деривата нафте“ која је у надлежности Министарства рударства и енергетике. Месечно извештавање у тромесечној периодици ће се реализовати до краја 2018. године. Месечно извештавање у месечној периодици ће се реализовати до момента ступања у чланство. Цене електричне енергије и гаса у потпуности су усклађене са захтевима наведеним у Уредби 2016/1952.

Статистика животне средине у потпуности ће бити усклађена са Уредбом 2150/2002 о статистици отпада до краја 2018. године. Потпуна усклађеност зависи од транспоновања појединих одредаба Директиве 2008/98/ЕЗ Европског парламента и Савета од 19. новембра 2008. о отпаду, у национално законодавство (део везан за дефиницију поновног искоришћавања отпада - отпад за затрпавање/насипање (backfilling)), што је у надлежности Министарства заштите животне средине, а ова активност је планирана до краја 2018. године.

У области **економских рачуна животне средине** потпуна усклађеност са Уредбом (ЕЗ) број 691/2011/ЕУ којом је дефинисана израда модула за рачун емисија у ваздух, модула за рачун пореза у области животне средине и модула за рачун материјалних токова за ниво укупне економије, биће постигнута до краја 2021. Очекује се да ће потпуна усклађеност са Уредбом 538/2014/ЕУ бити постигнута до момента ступања у чланство. У вези са модулом за рачун сектора енвайронменталних роба и услуга, израда ће се обављати кроз пројекат IPA 2015 (јули 2017 – октобар 2019). Током пројекта, радиће се компилација статистичких података за одређену годину, тако да ће се пуна усклађеност постићи до краја 2021. године. Хармонизација рачуна физичких токова енергије се очекује до краја 2021. године на основу енергетског биланса као главног извора података који је на располагању. Хармонизација модула рачуна трошкова за заштиту животне средине биће постигнута до момента ступања у чланство с обзиром да ће бити доступни нови извори података (табеле набавке и употребе, трошкови сектора државе за заштиту животне средине према функцији).

У области **економске и монетарне политике**, у циљу постизања потпуне усклађености са Уредбом (ЕУ) број 549/2013, рад на имплементацији ESA 2010 почео је у оквиру пројекта IPA 2011, настављен је у оквиру IPA 2012 и IPA 2014, и биће

настављен у оквиру пројекта IPA 2015. Најкасније до краја 2019. године РЗС ће обезбедити редовну компилацију и достављање података о БДП према доходном приступу, укључујући и комплетне податке о зарадама и запослености. У оквиру Вишекорисничког програма статистичке сарадње IPA 2014 урађен је експериментални обрачун запослености у складу са потребама националних рачуна, као и експериментални обрачун БДП према доходном приступу за 2015. годину. Овај рад ће бити настављен у оквиру Вишекорисничког програма статистичке сарадње IPA 2015. Поред тога, током 2018. године РЗС ће доставити Евростату прелиминарне резултате табела понуде и употребе, чија ће израда и достављање Евростату постати редовна активност од 2018. Израда табела понуде и употребе, која је почела у 2016. години у оквиру националног IPA пројекта (IPA 2012), биће настављена у оквиру следећег националног IPA пројекта (IPA 2016), као и у оквиру Вишекорисничког програма статистичке сарадње IPA 2015. До момента ступања у чланство, у плану је израда финансијских рачуна за све институционалне секторе. Међутим, у погледу достављања тражених серија података за период пре 2008. године, одређене податке није могуће реконструисати. Детаљним увидом у расположиве серије података, као и захтеве Евростата у вези са табелама из трансмисионог програма, уочено је да одређени подаци нису на располагању у захтеваном обиму нити их је реално могуће добити накнадно за тражене раније године, осим да се подаци формирају на основу процена. У вези са GFS и EDP извештавањем, пуна усклађеност се очекује годину дана пре приступа Европској унији, што подразумева интензивну сарадњу и координисане активности између РЗС, Министарства финансија и НБС као партнера у овом послу. У међувремену, Србија ће наставити редовне активности достављања података и извештавања о процедури у случају прекомерног дефицита, у вези са Уредбом Савета (ЕЗ) број 479/2009 о састављању извештаја о процедури у случају прекомерног дефицита (EDP извештавање), а институције овлашћене за релевантне статистике ће наставити са даљом хармонизацијом података, њиховим усклађивањем и контролом, као и са побољшавањем квалитета података у вези са статистичким обухватом и методологијом. Постизање хармонизације према захтевима ЕУ очекује се у оквиру IPA пројекта (Вишекориснички програм статистичке сарадње IPA 2015 и национални пројекат IPA 2016). У сарадњи са НБС, до краја 2019. године очекује се комплетирање серије података БНД (од 1995. године).

Статистика спољне трговине Републике Србије је у потпуности усклађена са Уредбом 471/2009. Све евентуалне промене у *Extrastat* законодавству Европске уније биће имплементирани у статистичком систему спољне трговине Републике Србије. Током 2018. године биће формирана Радна група коју ће чинити представници Управе царина, Пореске управе и РЗС која ће имати обавезу да дефинише надлежности ових институција у имплементирању *Intrastat* система трговине. У потпуности Интрастат систем трговине биће усклађен до момента ступања у чланство.

Статистика платног биланса потпуно је усклађена са основним прописима Европске уније. Република Србија ће наставити са редовним достављањем података Евростату у складу са *BOP Vademecum*, у утврђеним роковима: платни биланс и

међународна инвестициона позиција, међународна трговина услугама, стране директне инвестиције.

Паритети куповне моћи су потпуно усклађени са захтевима наведеним у Уредби 1445/2007. У наредном периоду наставиће се са спровођењем свих нових захтева у складу са планом рада Евростата. Активности за даље усклађивање **Хармонизованог индекса потрошачких цена** су у току и базирају се пре свега на проширивање обухвата НПСР и производње НПСР-СТ. Потпуно усклађивање овог индекса биће достигнуто до децембра 2018 године. Квалитет **индекса цена стамбених некретнина** у великој мери зависи од извора података. У наредном периоду ће се радити на квалитету података добијених од административних извора кроз јачање сарадње са даваоцима података, као и проналажењу допунских извора података на основу којих би се израчунао поузданији индекс. Очекује се да ће први подаци за Републику Србију бити доступни у четвртм кварталу 2021. године.

Структурне пословне статистике су делимично усклађене са Уредбом 295/2008. До краја 2018. године планира се обрачун преосталих сетова података у анексима 1-4 и 8 и података о пословној демографији, као и њихова трансмисија у Евростат, чиме би била остварена потпуна усклађеност. Део података о пословној демографији се шаље Евростату сваке године за текућу и пет претходних година, па ће се серија ових података градити сукцесивно почев од референтне 2015. године.

Краткорочне пословне статистике (STS) у највећој мери усклађене су са Уредбом 1165/98. Обрачун индикатора цена које се односе на грађевинарство и услуге и који према Уредби 1165/98 недостаје, ће се осигурати у четвртм кварталу 2021. године чиме ће се достићи потпуна усклађеност.

Статистички пословни регистар: Са циљем подизања нивоа обухвата, за 2018. годину се планира увођење такозваних „freelance“ занимања (адвокати и јавни бележници), као нових јединица регистра. Предвиђено је да се у 2018. уведу тачне дефиниције статистичких јединица (предузеће, локалне јединице, итд.) у складу са Уредбом Савета (ЕЕЗ) број 696/93 од 15. марта 1993. о статистичким јединицама посматрања и анализе у производном систему Заједнице. Услед недостатка одговарајућих административних података, тј. дистрибуције запослених према територији (ниво адресе) и активностима, истраживање локалних јединица ће се спроводити два пута годишње. Подаци из административних извора доступни су у новембру за годину t-1, тако да ће Статистички пословни регистар бити ажуриран почетком сваке наредне године – за годину t-2.

Обезбеђени су сви подаци који се односе на **годишње праћење индустријске производње (PRODCOM)** захтевани од стране Евростата на основу Уредбе 3924/91, Уредбе 912/2004 и Листе производа ЕЗ (Prodcom листе). Национална листа производа се сваке године потпуно усклађује са Prodcom листом за референтну годину. Редовно се повећава обухват извештајних јединица за потребне групе КД (2010).

Унутрашња статистика о страним подружницама у Републици Србији (**inward FATS**) је делимично усклађена са Уредбом 716/2007. Потпуна усклађеност биће остварена обрачуном недостајућих варијабли које се односе на набавке добара и услуга, инестиције и трошкове истраживања и развоја и слањем података Евростату, до краја 2018. године. Обавеза **извештавања спољне статистике о страним подружницама (outward FATS)**, биће установљена до момента ступања у чланство, до када ће се извршити и потпуно усклађивање са Уредбом 716/2007 односно са уредбом која ће је заменити (Предлог Комисије о Уредби о Европској пословној статистици СОМ 2017 - 114). Ова обавеза ће се реализовати изменама подзаконског акта и увођењем нових образаца директног извештавања за потребе страних директних улагања.

У области **статистике истраживања и развоја (R&D)** предузимаће се активности сталног усавршавања методологије и пратећих инструмената како би се одржала потпуна усклађеност са Одлуком 1608/2003 и Уредбом 995/2012. У оквиру **статистике о иновацијама** планирано је да се обезбеде подаци и на регионалном нивоу до краја 2018. године (CIS 2014-2016).

Статистика употребе информационо-комуникационих технологија у потпуности ће се ускладити са Уредбом 808/2004 до краја 2018. године. Планирано је слање података и извештаја о квалитету за 2017. и 2018. годину у Евростат.

Наредни **Попис становништва, домаћинства и станова** биће спроведен у складу са устаљеном десетогодишњом динамиком. **Демографска статистика** је у потпуности усклађена са постојећим уредбама 1260/2013 и 205/2014. У наредном периоду пратиће се доношење нових уредби ЕК и предузимаће се све неопходне активности у циљу очувања потпуне усклађености.

Миграције и азил: Усклађивање са Уредбом (ЕЗ) број 862/2007 Европског парламента условљено је усвајањем Закона о странцима и Закона о азилу и привременој заштити. Акционим планом за Поглавље 24, потпоглавље Миграције, предвиђено је више законодавних активности којима ће се доћи до усклађивања са правним тековинама ЕУ. Хармонизација правних прописа Републике Србије у области миграција са директивама ЕУ у овој области Акционим планом за Поглавље 24 предвиђена је у две фазе. У том смислу у току је прва фаза усклађивања, а у процедури је поступак усвајања новог Закона о странцима. Рок за усвајање Закона је први квартал 2018. године. Извештавање о боравишним дозволама издатим на основу плаве карте, висококвалификованих радника и јединствене боравишне и радне дозволе биће могућа тек након друге фазе усклађивања српског законодавства у овој области, односно у четвртм кварталу 2020. године, што је условљено изменом Закона о странцима. Рок за увођење ових правних инструмената европског права у домаће законодавство дефинисан је у Акционом плану за Поглавље 24 и он је одређен на две године до момента ступања у чланство ЕУ. Акционим планом за Поглавље 24, Потпоглавље Азил предвиђено је више законодавних активности којима ће се доћи до постепеног усклађивања са правним тековинама ЕУ, а коначни резултат ће бити потпуна

усклађеност са директивама ЕУ. Законодавна активност, односно хармонизација правних прописа Републике Србије у области азила са директивама ЕУ у овој области је Акционим планом за Поглавље 24 предвиђена у две фазе. У том смислу у процедури је поступак усвајања новог Закона о азилу и привременој заштити. Рок за усвајање Закона је први квартал 2018. године. Усвајањем новог Закона о азилу и привременој заштити начин извештавања у области боравишних дозвола биће побољшан, док ће статистика о пресељеним лицима бити могућа тек након друге фазе усклађивања законодавства, за коју је као рок у складу са Акционим планом за Поглавље 24, Потпоглавље Азил предвиђен рок од две године до момента ступања у чланство ЕУ. Обзиром да је статистика која се води у МУП из наведених области делимично усклађена са релевантном статистиком ЕУ потребно је радити на изграђивању и усклађивању база података а самим тим и на јачању административних капацитета.

У области **статистике Јавног здравља** наставиће се континуиране активности са циљем очувања потпуне усклађености са Уредбом 328/2011. Спровођење трећег таласа Европске анкете о здрављу (EHIS-wave 3) се планира у складу са уредбом Комисије чије се усвајање очекује у јануару 2018. године.

У области **статистике повреда на раду** Управа за безбедност и здравље на раду, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања ће, у четвртном кварталу 2018. године, припремити нов Правилник о садржају и начину издавања обрасца извештаја о повреди на раду и професионалном обољењу (садржи неопходне елементе Методологије ESAW). У циљу достављања статистике о повредама на раду Евростату, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања ће израдити одговарајућу електронску апликацију (софтвер) у циљу јединственог вођења статистике повреда на раду. Потпуна усклађеност са Уредбом 349/2011 ће, због специфичности области бити достигнута до краја 2021. године.

У области **статистике тржишта рада, Истраживање о трошковима рада** је по други пут спроведено током 2017. године. Подаци и извештај о квалитету ће бити достављени Евростату 2018. године. Наставиће се са праћењем европских прописа и унапређивањем квалитета података. Када је реч о **Анкети о радној снази**, наставиће се са праћењем европских прописа и убрзаним слањем преосталих микроподатака и извештаја о квалитету све до краја 2018. године. Подаци за **статистику слободних радних места** ће бити доступни до краја 2018. године уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања измени постојећи *Правилник о ближој садржини података и начину вођења евиденција у области запошљавања* („Службени Гласник РС“ број 15/2010, од 19.03.2010.) тако да обавеже Агенције за запошљавање да достављају податке о оглашеним радним местима према матичном броју привредног субјекта. Уколико до тога не дође, РЗС ће спровести истраживање како би ова статистика била обезбеђена до краја 2021. године. У оквиру вишекорисничког IPA 2015 програма планира се испитивање могућности за увођење административног извора података за рачунање просечних зарада.

Анкета о приходима и условима живота (SILC): У циљу очувања потпуне усклађености са Уредбом 1177/2003, планира се континуирано слање података и извештаја о квалитету Евростату.

Статистика социјалне заштите – административни извори (ESSPROS): Планирају се активности редовног прикупљања података и слања резултата Евростату у складу са утврђеном периодиком, којима ће се одржати потпуна усклађеност са Уредбом 458/2007.

Статистика образовања: Наставиће се редовно попуњавање упитника (UOE) о систему образовања како би се одржала потпуна усклађеност са Уредбом 912/2013. Други циклус *Анкете о образовању одраслих (AES)* спроведен је у 2016. години. Наставиће се континуиране активности како би се одржала потпуна усклађеност са Уредбом 1175/2014. *Истраживање о континуираним стручним обукама (CVTS)* планира се у петогодишњој периодици. Планирано је да се спроведе следећи талас Европске Анкете о континуираном стручном образовању како би се постигла усклађеност са одговарајућом Уредбом Комисије која ће бити донета за ову област.

У области **статистике туризма** потпуна усклађеност са Уредбом 692/2011 Унутрашњи туризам, Анекс 1, која се односи на податке према степену урбанизације, планира се у трећем кварталу 2018. године. Потпуна усклађеност са Уредбом (ЕУ) број 692/2011, Анекс II, у вези са комплетном туристичком потражњом, биће остварена у другом кварталу 2021. године, по завршетку истраживања предвиђеног у оквиру IPA 2015 вишекорисничког програма и редовног истраживања за 2020. годину.

IV. Прихватање правних тековина

Република Србија прихвата правне тековине Европске уније у Поглављу 18 – Статистика, и биће у позицији да их у потпуности спроведе до ступања у чланство онако како оне гласе на дан **1. јануара 2017. године**.

Република Србија ће спровести преостале правне тековине, тј. тековине настале након **1. јануара 2017. године**, до ступања чланства у ЕУ, у складу са резултатима преговора у овом поглављу.

Република Србија не захтева специфична прилагођавања у овом поглављу.